
Vergaderjaar 2017–2018

21 501-02

Raad Algemene Zaken en Raad Buitenlandse Zaken

Nr. 1810

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 18 december 2017

Hierbij bied ik u het verslag aan van de Raad Algemene Zaken van 12 december 2017.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
H. Zijlstra

Raad Algemene Zaken

Vorbereiding Europese Raad 14 en 15 december

Europees veiligheids- en defensiebeleid

De Raad besprak de ontwerpconclusies van de Europese Raad op gebied van veiligheid en defensie, die onder andere de oprichting van Permanent Gestructureerde Samenwerking (PESCO) verwelkomen en oproepen tot snelle aanname in 2018 van het industrieel ontwikkelingsprogramma (*European Defence Industrial Development Programme*, EDIDP). Veel lidstaten onderstreepten het belang dat goede voortgang op PESCO hand in hand moet gaan met sterkere samenwerking tussen de EU en de NAVO. De Raad stelde zelf de Raadspositie m.b.t. het EDIDP vast. Nederland heeft zich sterk gemaakt voor bevordering van grensoverschrijdende markt-toegang voor het midden- en kleinbedrijf. In de Raadspositie is dit goed geborgd. De onderhandelingen met het Europees Parlement zullen in 2018 van start gaan.

Follow-up informele Sociale Top in Gotenburg (sociaal, onderwijs, cultuur)

Op 17 november 2017 organiseerde de Europese Commissie samen met de Zweedse regering een informele «sociale top voor eerlijke banen en groei» in Gotenburg. Tijdens de Europese Raad zal worden gesproken over de uitkomsten van de sociale top. In de RAZ was brede steun voor het verslag van de Europese Commissie en de Zweedse regering,¹ waarin het belang van het versterken van de sociale dimensie van de Europese Unie wordt erkend, binnen de verdeling van bevoegdheden tussen de Unie en de lidstaten. Vijf punten worden genoemd als vervolgstappen, wat in lijn is met de Nederlandse inzet en waar het kabinet zich in kan herkennen. Het belang wat het kabinet hecht aan het bereiken van voortgang op lopende wetgevingsonderhandelingen, met als doel te komen tot een eerlijkere en diepere interne markt met gelijk loon voor gelijk werk als uitgangspunt, werd door meerdere lidstaten onderstreept. Daarnaast zal de Europese Raad spreken over de uitkomsten van de besloten lunchdiscussie die in Gotenburg is gehouden over de toekomst van de Europese Unie, gericht op de rol van onderwijs en cultuur. Het kabinet vindt het positief dat de politieke aandacht voor de onderwerpen onderwijs en cultuur wordt gereflecteerd. Voor het kabinet staat daarbij voorop dat de toegevoegde waarde van de EU voortbouwen op successen en wegnemen van belemmeringen is, in aanvulling op bestaande nationale initiatieven of bilaterale samenwerkingsverbanden. EU initiatieven moeten gericht zijn op investeren in menselijk kapitaal (mede voor veranderende arbeidsmarkt), stimuleren van mobiliteit en uitwisseling, waarborgen van kwaliteit van onderwijs, en verbeteren van gelijke toegang tot onderwijs, kansen en behandeling. De positie van het kabinet vond in de RAZ enige weerklank, met name dat initiatieven moeten passen binnen de kaders van subsidiariteit en met respect voor de autonomie van onderwijsinstellingen. Tevens was er brede steun dat de discussie over instrumenten niet vooruit moet lopen op de onderhandelingen over het nieuwe Meerjarig Financieel Kader (MFK).

Rusland/Verlenging sancties

Dit onderwerp is tijdens de RAZ niet aan de orde gekomen.

¹ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/concluding-report-social-summit_en.pdf

Migratie

De RAZ heeft ter voorbereiding op het migratiediner tijdens de Europese Raad gesproken over de bescherming van EU-buitengrenzen, terugkeer, het Gemeenschappelijk Europees Asielstelsel (GEAS) en het belang van solidariteit en verantwoordelijkheid van lidstaten. Nederland heeft, samen met andere lidstaten, aandacht gevraagd voor de herziening van het GEAS. De Europese Raad zal geen raadsconclusies over het onderwerp migratie aannemen. De Commissie wees op de recente mededeling met een routekaart tot aan juni 2018. In lijn met de visie van het kabinet benadrukte de Commissie het belang van een integrale Europese migratieaanpak. Daarnaast riep de Commissie lidstaten op bij te dragen aan het EU-Trustfonds voor Afrika (EUTF).

Follow-up ER

Tijdens de RAZ heeft het voorzitterschap de voortgang ten aanzien van defensie, digitale interne markt en migratie uiteengezet. De Commissie is ingegaan op de voortgang ten aanzien van migratie en heeft de bijdragen ten aanzien van het EUTF benadrukt.

Programmering wetgeving – Joint declaration on interinstitutional programming

Tijdens de RAZ is de gemeenschappelijke verklaring van de Raad, Het Europees Parlement en de Commissie aangenomen over het Commissie Werkprogramma 2018. De inhoudelijke discussie over het Commissie werkprogramma vond plaats tijdens de RAZ op 20 november 2017 (Zie Kamerstuk 21 501-02, nr. 1803 en de website van de Raad)². De gemeenschappelijke verklaring is gepubliceerd op de site van de Raad.³

Europees Semester

De Europese Commissie presenteerde haar jaarlijkse groeianalyse. De Raad heeft kennisgenomen van de presentatie. De Commissie gaf aan de dialoog met de Lidstaten voort te zetten om gemeenschappelijke inzichten te verkrijgen om daarna landenspecifieke aanbevelingen te kunnen doen. Geen van de Lidstaten heeft geïnterveneerd.

Pre-accessiesteun Turkije

De Europese Commissie informeerde de Raad over de voornemens van de Commissie om de indicatieve allocaties van de pre-accessiesteun aan Turkije voor de periode 2018–2020 te herzien en stapsgewijs te korten. De resterende middelen zullen zoveel mogelijk in het kader van bevordering van de rechtstaat, fundamentele vrijheden en maatschappelijk middenveld in Turkije worden ingezet. Geen van de Lidstaten heeft geïnterveneerd.

Raad Algemene Zaken in Artikel 50 samenstelling

De Raad Algemene Zaken kwam 12 december 2017 in Artikel 50 samenstelling (RAZ Artikel 50) bijeen om de voortgang van de Brexit-onderhandelingen en de hiermee verband houdende concept-richtsnoeren voor de Europese Raad in Artikel 50 samenstelling (ER Artikel 50) op vrijdag 15 december a.s. te bespreken.

² <https://video.consilium.europa.eu/en/webcast/bff2bd27-7987-4c48-88b7-ee10ac758ad9>

³ <http://www.consilium.europa.eu/media/32085/st15546en17.pdf>

Stand van zaken Brexit-onderhandelingen

De RAZ Artikel 50 heeft gesproken over het gezamenlijke rapport over de voortgang in de eerste fase van de onderhandelingen, waarover de Europese Commissie en het VK op 8 december 2017 overeenstemming bereikten. De RAZ Artikel 50 heeft zijn waardering uitgesproken voor het geduld en de volharding waarmee de Europese Commissie het tussentijdse onderhandelingsresultaat heeft bereikt.

Daarnaast heeft de Europese Commissie op 8 december 2017 een mededeling gepubliceerd,⁴ waarin zij het onderhandelingsresultaat vergelijkt met de inzet van de Europese Unie. Op basis hiervan heeft de Europese Commissie aan de ER Artikel 50 de aanbeveling gedaan om vast te stellen dat voldoende vooruitgang is geboekt in de eerste fase van de onderhandelingen (met als drie belangrijkste onderwerpen de rechten van burgers, de financiële afwikkeling en de Iers/Noord-Ierse grenskwestie) en dat gestart kan worden met de tweede fase van de onderhandelingen. Het is nu aan de ER Artikel 50 om tijdens zijn bijeenkomst van 15 december a.s. te besluiten of de vooruitgang voldoende is om te starten met de tweede fase van de onderhandelingen.

De RAZ Artikel 50 heeft besloten concept-richtsnoeren, waarin is opgenomen dat de vooruitgang voldoende is om over te gaan tot de tweede fase van de Brexit-onderhandelingen, door te sturen naar de ER Artikel 50 van 15 december a.s. Deze conceptrichtsnoeren zijn met uw Kamer gedeeld op de gebruikelijke wijze, ter vertrouwelijke inzage.

De Europese Commissie heeft daarnaast in de RAZ Artikel 50 aangegeven dat de verdere onderhandelingen over de Iers/Noord-Ierse grens een apart traject zullen volgen waarin naast het behoud van de *Common Travel Area* en het Goede Vrijdagakkoord, de bescherming van de integriteit van de interne markt centraal staat.

⁴ COM(2017) 784 final.